

GUIA DOCENT
CUIDATGES DE LA PERSONA GRAN

Coordinació: Carmen Nuin Orrio

Any acadèmic 2014-15

Informació general de l'assignatura

Denominació	CUIDATGES DE LA PERSONA GRAN
Codi	100414
Semestre d'impartició	1r Q Avaluació Continuada
Caràcter	Obligatòria
Nombre de crèdits ECTS	6
Crèdits teòrics	3
Crèdits pràctics	3
Coordinació	Carmen Nuin Orrio
Horari de tutoria/lloc	Carmen Nuin Orrio: Horari a convenir / Despatx 2.13 Tlf: 973702466 Teresa Botigué Satorra Horari a convenir / Despatx 1.07 Tlf: 973702458 Eva Barallat Gimeno: Horari a convenir / Despatx 2.13 Tlf: 973702466
Departament/s	Infermeria
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	6 ECTS: - Activitats presencials (40%): Classe teòrica (50% - 30h) i seminaris (50% - 30h) = 60 hores - Activitats no presencials: treball autònom (60%) = 90 hores Total dedicació alumne: 150 hores
Modalitat	Presencial
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.
Idioma/es d'impartició	Català i Castellà
Grau/Màster	Grau en Infermeria
Distribució de crèdits	6 ECTS: - Classe teòrica: 50% - Seminaris: 50%
Horari de tutoria/lloc	Carmen Nuin Orrio: Horari a convenir / Despatx 2.13 Tlf: 973702466 Teresa Botigué Satorra Horari a convenir / Despatx 1.07 Tlf: 973702458 Eva Barallat Gimeno: Horari a convenir / Despatx 2.13 Tlf: 973702466
Adreça electrònica professor/a (s/es)	carmen.nuin@infermeria.udl.cat teresa.botigue@infermeria.udl.cat ebarallat@infermeria.udl.cat

Carmen Nuin Orrio
Teresa Botigué Satorra
Eva Barallat Gimeno

Informació complementària de l'assignatura

Us donem la benvinguda a la matèria "Cuidatges de la persona gran" que s'imparteix en el tercer curs del Grau en Infermeria. La democratització de la vellesa constitueix un repte per a la societat que ha de donar resposta a un col·lectiu, el de la gent gran, que té un paper cada vegada més protagonista en la societat, al mateix temps que requereix una major atenció en els últims anys de vida.

El procés d'envelliment, l'envelliment saludable o la dependència relacionada amb l'edat s'emmarquen entre els objectius prioritaris de qualsevol agenda política o entre les línies prioritàries de recerca (Programa Horizon 2020 de la Unió Europea i el *Plan Estatal de Investigación Científica y Técnica y de Innovación 2013-2016*).

Els professionals d'infermeria tenim un paper protagonista en l'atenció de la gent gran. De fet, en els seus inicis, la geriatria va acollir com a lema fonamental la famosa frase pronunciada per Abraham Lincoln (1808-1865): "Al final, l'important no és sumar anys a la vida, sinó donar vida als anys. És en aquest context on les cures són essencials per assegurar la qualitat de vida que permet transitar els últims anys fins a la mort.

Desitgem que transitar per l'assignatura us faci una mica més coneixedors de l'heterogeneïtat que acompanya la vellesa. Només a partir de la comprensió dels diferents i complexos processos que acompanyen la vellesa es podrà proporcionar uns cuidatges de qualitat.

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Aplicar els mètodes i procediments necessaris per identificar els problemes de salut més rellevants en una comunitat.
- Tenir la capacitat de reconèixer i interpretar signes normals o canviants de salut/malaltia i incapacitat de la persona (valoració i diagnòstic).
- Comprendre els canvis associats al procés d'envellir i la seva repercussió en la salut.
- Identificar les modificacions estructurals, funcionals, psicològiques i formes de vida associades al procés d'envelliment.
- Conèixer els problemes de salut més freqüents en la gent gran.
- Seleccionar les intervencions adreçades a tractar o prevenir els problemes de salut i la seva adaptació a la vida diària, mitjançant recursos de proximitat i suport a la persona gran.

Competències

Competències Transversals

- Capacitat d'organització i planificació.
 - Habilitats de comunicació oral i escrita en llengua nativa.
 - Capacitat de gestió de la informació.
 - Capacitat de resolució de problemes.
 - Capacitat de presa de decisions.
 - Habilitats de treball en equip.
 - Habilitats de relacions interpersonals.
 - Habilitats de raonament i d'anàlisi crítica.
 - Compromís ètic.
 - Habilitats de treball autònom.
 - Creativitat.
 - Iniciativa i esperit emprenedor.
- Capacitat d'anàlisi i síntesi.

Competències Específiques

- Capacitat d'analitzar el procés d'envelliment biològic i psicosocial.
- Capacitat de valorar i prioritzar els problemes de salut i síndromes geriàtrics.
- Capacitat de planificar les cures de salut durant el procés de salut-malaltia, tenint en compte els aspectes físics, psicològics i socials, sense jutjar, assegurant el respecte a les seves opinions, creences i valors, i garantint el secret professional.
- Capacitat de comprometre's amb l'autoaprenentatge com a instrument de desenvolupament i responsabilitat professional.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Tema 1: Conceptes generals. Envelliment demogràfic. Visió històrica i cultural de la vellesa

Causes de l'envelliment demogràfic
Conseqüències de l'envelliment demogràfic
Les imatges socials de la vellesa al llarg de la història
Les respostes culturals davant la vellesa

Tema 2: Teories biològiques i psicosocials de l'envelliment i canvis estructurals, funcionals i psicosocials en relació amb l'edat

Teories biològiques de l'envelliment
Característiques del procés d'envelliment biològic

Teories psicosocials de l'envelliment

Envelliment i habilitats neuropsicològiques, personalitat i afectivitat
Canvis associats a l'edat: jubilació, viduïtat i dependència

Tema 3: Característiques del procés de salut-malaltia en la persona gran: valoració geriàtrica

Característiques de l'ancià fràgil, ancià malalt i pacient geriàtric
Característiques i aspectes generals de les malalties en la gent gran
Presentació dels signes i símptomes
Característiques en el diagnòstic i tractament de la gent gran
Processos patològics més freqüents en la gent gran: AVC, processos neurodegeneratius, diabetis mellitus, vasculopaties perifèriques i reumatismes inflamatoris
Síndromes geriàtrics
Valoració clínica

Proves complementàries
Valoració d'infermeria
Valoració de la capacitat funcional
Valoració de la capacitat mental. Escales de la valoració geriàtrica de la funció cognitiva. Escales de valoració geriàtrica de la funció afectiva
Valoració social de l'ancià

Tema 4: Síndrome d'immobilitat

Concepte, característiques i epidemiologia
Causes i factors de risc
Conseqüències
Valoració
Prevenició, tractament i cures
Recursos específics
Habilitats específiques

Tema 5: Depressió, ansietat i insomni

Concepte, característiques i epidemiologia
Causes i factors de risc
Conseqüències
Valoració
Prevenició, tractament i cures
Recursos específics
Habilitats específiques

Tema 6: Síndrome de desnutrició

Concepte, característiques i epidemiologia
Causes i factors de risc
Conseqüències
Valoració
Prevenició, tractament i cures
Recursos específics
Habilitats específiques

Tema 7: Inestabilitat i caigudes

Concepte, característiques i epidemiologia
Causes i factors de risc
Conseqüències
Valoració
Prevenició, tractament i cures
Recursos específics
Habilitats específiques

Tema 8: Deteriorament cognitiu i síndrome confusional

Concepte, característiques i epidemiologia
Causes i factors de risc
Conseqüències
Valoració
Prevenició, tractament i cures
Recursos específics
Habilitats específiques

Tema 9: Iatrogènia i ús de fàrmacs

Concepte, característiques i epidemiologia
Etiologia, etiopatogènia
Classificació
Conseqüències
Valoració
Prevenició, tractament i cures
Recursos específics
Habilitats específiques

Tema 10: Coordinació de nivells assistencials en l'àrea sociosanitària

Organització de la atenció a les persones grans

Descripció dels recursos socio-sanitaris

Coordinació dels recursos socio-sanitaris amb la resta de nivells assistencials

Tema 11: La persona gran i el seu entorn familiar

Característiques del rol de la persona gran dins de la família actual.

Diferències culturals, ètniques i de gènere en relació amb la cura de la persona gran.

Canvis del rol dins dels membres d'una família en la cura d'una persona gran dependent: conseqüències de la cura en la vida dels qui cuiden, claudicació del cuidador i educar el cuidador en el seu autocuidatge

Implicació activa de la gent gran i les seves famílies en la presa de decisions

Tema 12: Institucionalització i qualitat dels cuidatges: atenció centrada en la persona

Problemes de la gent gran a les residències. La cura de la persona gran dependent en el domicili.

Institucionalització, qualitat de vida.

Atenció centrada en la persona

Tema 13: UPP

Concepte, característiques i epidemiologia

Etiologia, etiopatogènia

Classificació

Conseqüències

Valoració

Prevenió, tractament i cures

Recursos específics

Habilitats específiques

Tema 14: Aspectes ètics en la cura de la gent gran. Els maltractaments a la gent gran

Procés d'incapacitació i consentiment informat

Utilització equitativa dels recursos per la gent gran

Problemes ètics en el pacient amb malaltia terminal

Assistència al final de la vida

Tipus de maltractaments, causes, factors de risc i conseqüències

Diagnòstic i prevenció

Problemes més freqüents derivats de l'absència de cuidador principal. Alternatives a aquesta situació

Eixos metodològics de l'assignatura

Les classes teòriques s'impartiran en l'aula de tercer curs del Grau en Infermeria i consistiran en classes magistrals amb suport de mitjans audiovisuals a la totalitat del grup. Els seminaris es realitzaran en grups reduïts amb la participació activa de l'alumne i es destinaran a: resolució de casos, anàlisi crític i pràctiques simulades. També es desenvoluparà un treball en grup que caldrà exposar-lo. Es realitzaran tutories per al seguiment d'aquests.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

PROGRAMACIÓ DEL CURS

Distribució dels 6 crèdits ECTS:

ECTS	Activitats presencials (40%)		Activitats no presencials: treball autònom (60%)	Total hores dedicació alumne
	Classe teòrica (50%)	Seminaris (50%)		
6	30h	30h	90h	150h

Sistema d'avaluació

AVALUACIÓ CONTINUADA

Per tal de superar l'assignatura caldrà:

- Assistir al 80% dels seminaris.
- Superar amb una puntuació mínima de 5 cadascuna de les activitats avaluatives

Activitat avaluativa	Valor avaluació
Participació activa als seminaris, resolució de casos i problemes	20%
Elaboració d'un treball en grup i exposició oral	25%
Realització de la prova escrita	40%
Seminaris Simulació*	15%

* L'assistència en aquests seminaris és obligatòria

AVALUACIÓ ÚNICA

Per tal de superar l'assignatura caldrà:

- Superar amb una puntuació mínima de 5 cadascuna de les activitats avaluatives

Activitat avaluativa	Valor avaluació
Resolució de casos i problemes	20%
Elaboració d'un treball en grup i exposició oral	25%
Realització de la prova escrita	40%
Seminaris Simulació*	15%

* L'assistència en aquests seminaris és obligatòria

Bibliografia i recursos d'informació

Nuin C. (coordinadora). Enfermería de la persona mayor. Madrid: Editorial Universitaria Ramón Areces; 2011.

Beauvoir S. La vejez. Barcelona: Edhasa; 1983.

Instituto de Mayores y Servicios Sociales (IMSERSO). Las personas mayores en España. Informe 2010 [Internet]. Madrid: Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad; 2012 [citado 2014 Jul 3]. Disponible en: http://www.imserso.es/imserso_01/documentacion/publicaciones/colecciones/coleccion_documentos/serie_documentos_estadisticos_nuevo/IM_070297

Jiménez Herrero F. Historia de la gerocultura y evolución de la enfermería geriátrica y gerontológica. En: Guillén Llera F, Pérez del Molino Martín J, Petidier Torregrossa R. Síndromes y cuidados en el paciente geriátrico. 2ªed. Barcelona: Elsevier-Masson; 2008: 801- 824

Yanguas JJ. Intervención psicosocial en gerontología. Manual práctico. Madrid: Caritas Española Editores; 2004